

Bruxelles, 25 iunie 2025
(OR. en)

6978/2/25
REV 2 ADD 1

Dosar interinstituțional:
2023/0234 (COD)

ENV 145
COMPET 145
SAN 87
MI 136
IND 71
CONSOM 40
ENT 33
FOOD 15
AGRI 94
CODEC 242
PARLNAT

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziție în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării unei DIRECTIVE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile

- Expunere de motive a Consiliului
- Adoptată de Consiliu la 23 iunie 2025

I. INTRODUCERE

1. La 5 iulie 2023, Comisia a înaintat Consiliului și Parlamentului European o propunere de modificare specifică a Directivei 2008/98/CE (denumită în continuare: Directiva-cadru privind deșeurile), axată pe prevenirea generării de deșeuri și gestionarea acestora în două sectoare cu utilizare intensivă a resurselor: sectorul textilelor și cel alimentar. Propunerea face parte integrantă din elementele livrabile ale Pactului verde european și se bazează pe inițiative ale Comisiei, precum Planul de acțiune privind economia circulară, Strategia „De la fermă la consumator” și Strategia UE pentru textile durabile și circulare.
2. Proiectul de directivă are ca temei juridic articolul 192 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) (procedura legislativă ordinară).
3. În cadrul Parlamentului European, Comisia pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară (ENVI) a fost desemnată drept comisie competentă pentru acest dosar. Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură la 13 martie 2024.
4. Comitetul Economic și Social European și-a emis avizul la 25 octombrie 2023.
5. La 12 iulie 2023, Comisia a prezentat Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu propunerea sa legislativă și evaluarea impactului care o însoțește. Grupul de lucru pentru chestiuni de mediu a continuat să examineze propunerea în cursul a opt reuniuni în total. Consiliul (Mediu) din 25 martie 2024 a desfășurat o dezbatere de orientare cu privire la modificarea specifică. Consiliul și-a adoptat abordarea generală la 17 iunie 2024.
6. Ulterior, la 22 octombrie 2024 și la 18 februarie 2025 au avut loc două triloguri politice informale, care au condus la un acord provizoriu între Consiliu și Parlamentul European. La 19 martie 2025, Comitetul Reprezentanților Permanenți a confirmat textul de compromis, astfel cum a fost convenit în mod provizoriu în cadrul trilogului din 18 februarie 2025.

7. La 18 martie 2025, Comisia ENVI a Parlamentului European a votat în favoarea aceluiași text de compromis. Ulterior, la 20 martie 2025, președintele Comisiei ENVI a adresat președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți o scrisoare în care precizează că, în cazul în care Consiliul își adoptă poziția în primă lectură în conformitate cu acordul global provizoriu asupra căruia s-a convenit, va recomanda plenului să accepte poziția Consiliului fără amendamente în a doua lectură a Parlamentului, sub rezerva verificării de către experți juriști-lingviști.

II. OBIECTIV

8. Obiectivul general al amendamentului specific propus este dublu. În primul rând, în ceea ce privește deșeurile textile, propunerea vizează reducerea impactului asupra mediului și a climei, creșterea calității mediului și îmbunătățirea sănătății publice în legătură cu gestionarea deșeurilor textile în conformitate cu ierarhia deșeurilor. În al doilea rând, în ceea ce privește deșeurile alimentare, propunerea vizează, de asemenea, reducerea impactului asupra mediului și a climei al sistemelor alimentare asociat cu generarea de deșeuri alimentare și prevenirea în continuare a risipei de alimente - prin urmare, consolidarea securității alimentare.

III. ANALIZA POZIȚIEI ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

9. Poziția Consiliului în primă lectură conține elemente pentru care s-a ajuns la un acord între colegiitori.
10. În ceea ce privește deșeurile alimentare, colegiitorii au convenit în mod provizoriu asupra următoarelor elemente principale:
- i) Obiectivele de reducere a deșeurilor alimentare reprezintă un instrument obligatoriu din punct de vedere juridic pentru reducerea deșeurilor alimentare până în 2030. Nivelul lor atâta pentru (a) prelucrare și producție, cât și pentru (b) vânzare cu amănuntul și consum, inclusiv în restaurante, în serviciile de alimentație și în gospodării, rămâne la nivelurile stabilite în propunerea Comisiei, și anume 10 % și, respectiv, 30 %. Perioada de referință pentru stabilirea acestor obiective este media anuală dintre 2021 și 2023, permițându-se statelor membre să excludă anul 2020, când generarea de deșeuri alimentare a fost afectată în mod semnificativ de pandemia de COVID-19. Cu toate acestea, flexibilitatea de a utiliza un an înainte de 2021 este permisă dacă sunt disponibile date și o metodologie reprezentativă. În plus, se introduce un factor de corecție pentru a se ține seama de turism, pentru a ajuta statele membre să atingă obiectivele de reducere a deșeurilor alimentare, având în vedere impactul turismului asupra generării de deșeuri alimentare.

- ii) Revizuirea, stabilită pentru 31 decembrie 2027, evaluează obiectivele de reducere a deșeurilor alimentare stabilite pentru 2030. Clauza de revizuire include, de asemenea, o evaluare a stabilirii unor noi obiective de reducere în mod specific pentru 2035 și a elaborării unui factor de corecție pentru modificările nivelurilor de producție alimentară care au un impact asupra fezabilității acestor obiective. Revizuirea evaluează, de asemenea, rolul producției primare în reducerea deșeurilor alimentare.
11. În ceea ce privește deșeurile de produse textile, colegiitorii au convenit în mod provizoriu asupra următoarelor elemente principale:
- i) Microîntreprinderile sunt incluse în domeniul de aplicare pentru a se asigura condiții de concurență echitabile și beneficii de mediu sporite. Pentru a oferi acestor actori o perioadă de pregătire suficientă, textul amână aplicabilitatea obligațiilor prevăzute în directivă pentru microîntreprinderi cu 12 luni de la instituirea schemelor de răspundere extinsă a producătorilor.
 - ii) Termenul de punere în aplicare pentru instituirea schemelor de răspundere extinsă a producătorilor este stabilit la 30 luni de la intrarea în vigoare. Acordul provizoriu oferă statelor membre posibilitatea de a aborda practicile de modă ultraefemeră și efemeră atunci când modulează taxa în cadrul schemelor de răspundere extinsă a producătorilor.
 - iii) Clauza generală de revizuire este stabilită pentru 31 decembrie 2029 și include atât Directiva-cadru privind deșeurile, cât și Directiva privind depozitele de deșeuri. Revizuirea Directivei-cadru privind deșeurile evaluează eficiența responsabilității financiare și organizaționale a schemelor de răspundere extinsă a producătorilor, inclusiv posibilitatea de a solicita o contribuție financiară din partea operatorilor comerciali din domeniul reutilizării, posibilitatea stabilirii unor obiective referitoare la prevenirea generării de deșeuri, colectarea, pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor textile și posibilitatea de a institui o sortare prealabilă a deșeurilor municipale mixte.

IV. CONCLUZIE

Poziția Consiliului se bazează pe obiectivul principal al propunerii Comisiei și reflectă pe deplin compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor informale dintre Consiliu și Parlamentul European, cu sprijinul Comisiei.

Prin urmare, Consiliul consideră că poziția sa în primă lectură reflectă în mod echilibrat rezultatul negocierilor. Odată adoptată, modificarea directivei va facilita reducerea impactului asupra mediului și climei al sectorului textilelor și al celui alimentar din Uniune, contribuind în același timp la o economie mai circulară și mai durabilă.
